

Sivota zhustla. Je 15.00. Veľká mapa na stene podchodu opisuje pamätihodnosti mesta. Môže to byť úhľadné mestečko s teplými kaviarňami, v ktorých ľudia popíjajú popoludňajšiu kávu alebo vianočné varené víno. Skrehnuté prsty si ohrievajú o horúce sklo pohárov. Legenda na boku mapy označuje cestu k inému mestu. Mestu duchov.

Vystúpim z autobusu, ktorý sa preplietal cez štvrte s prísnyimi domami a fabrikami. Stojím na veľkom priestranstve, v hukote vetra. Dvoch mladíkov sa pýtam, kadiaľ mám ísť. Chlapci sú zarazení. Jeden výrazne vyslovuje, že v lágri nebol dobrých desať rokov. Druhý sa ma s čudným poloúsmevom pýta, či som prišla do Mníchova iba kvôli tomu, aby som navštívila toto miesto. Potom predsa len mávne rukou smerom, ktorým sa mám pustiť. Spomeniem si, že i ľudia vo vile, ktorým som predtým hovorila, kam chcem ísť, sa zarazili. Óó! vyrazili zo seba a ja som

nevedela, či ten zvuk skrýva pocit prekvapenia, zahanbenia, nezreteľnej viny, potlačenej viny a či iba popudenia, že niekto si chce ako turista prezerať čosi ako cintorín. Za tým óó mohla byť i skúsenosť z dlhého, mučivého verejného rozpitvávania vlastnej minulosti, osvecovania tieňov zabitých.